

Kretingos rajono savivaldybės tarybos
2019-09-26 sprendimo Nr. T2-248
3 priedas

PATVIRTINTA
Kretingos rajono savivaldybės
tarybos 2019-02-21
sprendimu Nr. T2-30
(Kretingos rajono savivaldybės tarybos
2019-04-25 sprendimo Nr. T2-108
redakcija)

KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS SVEIKATOS APSAUGOS PROGRAMOS (NR. 06) APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2019-ieji metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Kretingos rajono savivaldybės administracija
Programos pavadinimas	Sveikatos apsaugos programa Nr. 06
Programos parengimo argumentai	Šia programa siekiama įgyvendinti Lietuvos sveikatos politiką, užtikrinančią visuomenės sveikatinimą, aukštą sveikatinimo veiklos kokybę ir racionalų išteklių naudojimą savivaldybėje, ugdyti sveiką ir fiziškai aktyvią visuomenę. Programa įgyvendina ir valstybinę visuomenės sveikatos priežiūros (perduotą savivaldybėms) funkciją: mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą mokyklose, visuomenės sveikatos stiprinimą ir stebėseną bei Valstybės specialiosios tikslinės dotacijos lėšomis finansuojamą neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimą
Ilgalaikis prioritetas (pagal Kretingos rajono savivaldybės 2014-2020 m. plėtros planą)	Rajono patrauklumo didinimas
Šia programa įgyvendinami savivaldybės strateginiai tikslai	1. Saugoti ir stiprinti žmonių sveikatą bei gerinti gyvenimo kokybę 2. Viešųjų paslaugų kokybės gerinimas 3. Gyvenimo kokybės gerinimas
Programos tikslas	1.1 Gerinti sveikatinimo veiklą ir sąlygas
1.1.2 uždavinys. Sukurti optimalią sveikatos priežiūros infrastruktūrą. 1.1.2.3 Specialioji visuomenės sveikatos programų rėmimo programa. Numatomos vykdyti programos priemonės: <u>Tuberkuliozės prevencijos ir kontrolės programa.</u> Programos paskirtis – sumažinti sergamumą tuberkulioze, užkirsti kelią jos plitimui, sušvelninti tuberkuliozės padarinius asmeniui ir bendruomenei Kretingos rajone. Tikslai: 1. Mažinti sergamumą tuberkulioze, atspariosios tuberkuliozės paplitimą Kretingos rajone. 2. Vykdyti pirminę tuberkuliozės profilaktiką asmens sveikatos priežiūros įstaigose. 3. Užtikrinti ankstyvą tuberkuliozės diagnostiką. Uždaviniai: 1. Atlikti visiems 7 metų amžiaus ir priskirtiems rizikos grupės vaikams tuberkulino	

mėginius.

2. Vakcinuoti naujagimius ir kūdikius vakcina nuo tuberkuliozės.
3. Kasmet rentgenologiškai dėl tuberkuliozės patikrinti rizikos grupių asmenis, ŽIV nešiotojus, sergančiuosius AIDS, besikreipiančius į gydymo įstaigas socialiai remtinus gyventojus, nėščiąsias ir gimdyves, jei jos anksčiau nebuvo tirtos.
4. Siekti užtikrinti sergančiųjų aktyvia tuberkulioze tęstinį kontroliuojamą gydymą.

Tiesiogiai stebimo trumpo gydymo kurso paslaugų teikimo Kretingos rajono savivaldybės gyventojams programa.

Tuberkuliozė – tai lėtinė oro lašeliniu būdu plintanti infekcinė liga, kurią sukelia tuberkuliozės mikobakterija. Ši bakterija dažniausiai paveikia plaučius, bet gali paveikti ir bet kurią kitą organą. Pagrindinis tuberkuliozės infekcijos šaltinis yra atvira plaučių tuberkulioze sergantis asmuo, kuriam kalbant, juokiantis, čiaudint ar kosint išsiskiria mikobakterijos. Vaistams atspari tuberkuliozė – tai ligos forma, kurią sukelia vienam ar daugiau vaistų nuo tuberkuliozės atsparios mikobakterijos.

Tikslas – mažinti Kretingos rajono gyventojų sergamumą ir mirtingumą nuo tuberkuliozės, išvengti atsparių vaistams tuberkuliozės mikobakterijų atsiradimo ir plitimo teikiant medikų tiesiogiai kontroliuojamą sergančiųjų tuberkulioze gydymą ambulatoriškai.

Tiesiogiai stebimas trumpo gydymo kursas (anglų k. – *directly observed treatment short course* (sutr. DOTS) – Pasaulio sveikatos organizacijos patvirtinta strategija, kurią Pasaulio bankas įvardijo kaip vieną iš ekonomiškai efektyviausių tuberkuliozės kontrolės priemonių, leidžiančių pasiekti geriausių tuberkuliozės (toliau – TB) gydymo rezultatų. Tai tuberkuliozės gydymo kursas, kurio metu tuberkulioze sergantis pacientas antituberkuliozinius vaistus išgeria DOTS kabinete stebint asmens sveikatos priežiūros specialistui. DOTS metu pacientui antituberkulioziniai vaistai skiriami nemokamai.

Savivaldybės DOTS kabinetas – patalpos savivaldybės asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, kuriose bendrosios praktikos slaugytojas teikia DOTS paslaugas.

Laikinoji DOTS paslauga – DOTS paslauga, teikiama pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančioje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, prie kurios teisės aktų nustatyta tvarka yra prisirašęs TB sergantis pacientas.

Savivaldybės DOTS kabineto funkcijos:

1. Vykdyti tiesiogiai stebimą TB gydymą.
2. Paimti antituberkuliozinius vaistus iš TB asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – ASPĮ), prie kurios veikia krašto DOTS kabinetas, ne ilgesniam nei trijų mėnesių laikotarpiui ir saugoti bei laikyti juos pagal vaistų gamintojo nurodytas sąlygas ir ASPĮ nustatytą vidaus taisyklių tvarką.
3. Aprūpinti TB sergančius pacientus, kurie gydosi DOTS kabinete (ir toje savivaldybėje laikinąsias DOTS paslaugas gaunančius pacientus), visais gydytojo pulmonologo (ar šeimos gydytojo, tęsiančio TB gydymą) paskirtais antituberkulioziniais vaistais.
4. Išduoti savaitgaliams ir švenčių dienoms antituberkuliozinius vaistus TB sergantiems pacientams arba jų šeimos nariams (jei yra rašytinis prašymas).
5. Išduoti laikinai DOTS paslaugas teikiantiems šeimos gydytojams ar bendrosios praktikos slaugytojams antituberkuliozinius vaistus ne ilgesniam nei vieno mėnesio laikotarpiui.
6. Iki kiekvieno metų ketvirčio pirmo mėnesio 10 d. krašto DOTS kabinetui teikti vaistų poreikio paraiškas trims mėnesiams.
7. Vykdyti vaistų apskaitą.
8. Kiekvieno metų ketvirčio pirmo mėnesio 10 d. teikti ataskaitas Savivaldybės gydytojui ir krašto DOTS kabinetui apie gydytų pacientų skaičių, gydymo trukmę ir eigą, sunaudotus vaistus, vaistų likučius ir vaistų poreikį ateinančiam metų ketvirčiui.
9. Informuoti TB sergantį pacientą, kad jis ne rečiau kaip kartą per du mėnesius nuvyktų

į gydytojo pulmonologo konsultaciją.

10. Informuoti šeimos gydytoją apie TB sergančio paciento sveikatos būklės pasikeitimus.

11. Vykdyti pacientų apskaitą (įskaitant ir laikinąsias DOTS paslaugas gaunančius pacientus), kitus organizacinius darbus.

12. Nedelsiant pranešti šeimos gydytojui ir TB sergantį pacientą gydančiam gydytojui pulmonologui apie TB sergančio paciento režimo pažeidimus.

Atokiose gyvenvietėse ar kaimuose, jei TB sergančiam pacientui toli ar brangu nuvykti į savivaldybės DOTS kabinetą arba TB sergantis pacientas yra nepilnametis, galima organizuoti laikinųjų DOTS paslaugų teikimą, TB sergančiam pacientui arba nepilnamečio TB sergančio paciento vienam iš tėvų ar globėjui Savivaldybės DOTS kabineto bendrosios praktikos slaugytojui pateikus rašytinį prašymą (toliau – prašymas), kuriame nurodytos priežastys, kodėl pacientas negali lankytis Savivaldybės DOTS kabinete, ir šeimos gydytojo pavardė bei adresas:

1. Savivaldybės DOTS kabineto bendrosios praktikos slaugytojas perduoda prašymą jame nurodytam šeimos gydytojui.

2. Šeimos gydytojas, gavęs prašymą, nedelsdamas kreipiasi į ASPĮ vadovą, kad būtų sudarytos sąlygos teikti laikinąsias DOTS paslaugas. Už šių paslaugų teikimą atsakingas šeimos gydytojas, o šių paslaugų teikimą kontroliuoja ASPĮ vadovas.

Psichikos sveikatos stiprinimo programa

Tikslai:

1. Iki 2020 metų sumažinti savižudybių rodiklį Kretingos r. arba pasiekti, kad jis nedidėtų.
2. Ugdyti konstruktyvų požiūrį į gyvybę, žmogaus vertingumą.
3. Formuoti teisingą visuomenės nuostatą apie savižudybę.

Uždaviniai:

1. Moksleivių švietimą savižudybių tema nukreipti į tai, kad patys kenčiantys vaikai ir paaugliai žinotų, kur ir kokios pagalbos jie gali sulaukti ir drąsiau jos kreiptųsi.

2. Teikti pagalbą ketinantiems žudytis ir paramą mokyklos bendruomenei po savižudybių.

3. Suteikti pedagogams, moksleiviams bei jų tėvams informaciją apie savižudybių psichologiją, vaikų ir jaunimo savižudybių ypatumus, savižudybės rizikos veiksnius, savižudybės rizikos vertinimą, mitus ir faktus apie savižudybes, pirminę pagalbą nusizudyti ketinantiems žmogui, psichologinės pagalbos galimybes Lietuvoje.

4. Efektyviai įgyvendinant šviečiamojo pobūdžio savižudybių prevencijos programą, siekti, kad ilgainiui vis daugiau visuomenės narių mokėtų atpažinti pagrindinius savižudybės rizikos ženklus ir turėtų palankią nuostatą į psichologinę pagalbą.

5. Pedagogams, moksleiviams bei jų tėvams formuoti efektyvaus bendravimo nuostatas.

6. Suteikti žinių apie streso ir konfliktų valdymą, skatinti geresnį savęs pažinimą, bendravimo įgūdžių su kitais asmenimis gerinimą.

7. Užtikrinti psichologinės pagalbos prieinamumą asmenims, turintiems emocinių, elgesio, priklausomybės problemų, išgyvenantiems krizes, patyrusiems smurtą Psichikos sveikatos centre.

Plaukimo mokyklėlės programa

Moksliskai yra įrodyta, kad plaukimo pamokos gali sumažinti vaikų skendimo riziką net 88 proc. Ugdydami vaikų sąmoningumą, saugaus elgesio įgūdžius, perteikdami patikimą patirtį, galime išsaugoti vaikų ir šalia jų esančių žmonių gyvybes. Taip pat plaukimas yra vienas iš būdų skatinti fizinį aktyvumą, kuris teikia įvairiapusės naudos sveikatai.

Vaikų plaukimo mokyklėlė vykdoma dviem etapais. Pirmasis – mokslo metais pradinių klasių mokiniai vežami į uždara baseiną. Vaikams pravedama 12 pamokėlių po 90 minučių. Per jas

vaikai išmoksta laikytis ant vandens, plaukti, neriant ištraukti daiktą iš baseino dugno. Antrasis – vasaros laikotarpiu užsiėmimai vyksta atvira vandens telkinyje. Šio etapo minusas – oro sąlygos. Jeigu vasara šalta arba lietinga, vaikai nenori eiti į užsiėmimus. Pamokėlių metu vaikai sustiprėja fiziškai, įgyja savarankiškumo ir sveikos gyvensenos pradmenų. Visi supažindinami su saugaus elgesio vandenyje taisyklėmis.

Programos tikslas – vaikus ir paauglius mokyti plaukti sportiniais plaukimo būdais, siekiant išvengti nelaimingų atsitikimų vandenyje bei sudaryti sąlygas vaikams vasarą saugiai, sveikai ir įdomiai atostogauti.

Uždaviniai:

1. Formuoti sveikos gyvensenos, judėjimo ir tarpusavio bendravimo įgūdžius.
2. Skatinti vaikus savarankiškai judėti, atitraukiant juos nuo žalingų įpročių.
3. Išmokyti kuo daugiau moksleivių plaukti, siekiant išvengti nelaimingų atsitikimų vandenyje.
4. Populiarinti plaukimą, kaip vieną iš sveikiausių judėjimo formų.

Vaikų fizinio aktyvumo skatinimo – tinklinio populiarinimo - programa

Tėstinis – apie 10 metų vykdomas projektas – duoda teigiamus rezultatus, sukuria palankias sąlygas didinti mokinių, nelankančių sporto mokyklos, fizinį aktyvumą. Projekto dalyviai turi sąlygas praleisti laisvalaikį sveikai ir turiningai. Minusai – vaikų skaičiaus mažėjimas, lemiantis mokyklų komandų nesusiformavimą.

Programos tikslai:

1. Skatinti vaikus ir paauglius aktyviai praleisti savo laisvalaikį, taip atitraukiant juos nuo žalingų įpročių, siekiant formuoti supratimą apie sporto pratybų organizavimą ir sporto teigiamą įtaką sveikatai.
2. Skatinti fizinį aktyvumą ir mažinti su fiziniu pasyvumu susijusių ligų plitimą.
3. Formuoti vaikams supratimą apie sporto pratybų organizavimą ir fizinio aktyvumo įtaką sveikatai.

Uždaviniai:

1. Parodyti vaikams fizinio aktyvumo teigiamą poveikį besivystančiam organizmui.
2. Parodyti organizuoto laisvalaikio privalumus.
3. Išmokyti vaikus linksmai ir turiningai, sužinant ir išmokstant naujų dalykų, praleisti laiką be svaigalų ir toksinių medžiagų.
4. Suformuoti nuolatinę sportuojančių vaikų ir jaunuolių grupes rajone.

Jaunesniojo amžiaus vaikų saugaus fizinio aktyvumo įgūdžių ugdymo ir skatinimo programa

Tikslas – paskatinti užsiimti aktyvia fizine veikla kuo daugiau jaunesniojo amžiaus vaikų, sudarant saugias Lietuvos higienos normos HN 131:2015 „Vaikų žaidimų aikštelės ir patalpos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ reikalavimus atitinkančias sąlygas.

Uždaviniai:

1. Populiarinti jaunesniojo amžiaus vaikų fizinį aktyvumą ir siekti, kad fizinis aktyvumas taptų bendrosios kultūros dalimi ir gyvenimo norma.
2. Skatinti vaikų fizinį aktyvumą, sudarant tam palankias ir saugias sąlygas gyvenamojoje aplinkoje.
3. Sutvarkyti Kretingos miesto Pastauninko parke esančią vaikų žaidimo aikštelę, kad ji būtų saugi, estetiškai patraukli ir atitiktų Lietuvos higienos normos HN131 :2015 reikalavimus, įrengiant saugią dangą apie ten esančius įrenginius (gimnastikos, daugiafunkcinis, supynė, karuselė, kalnelis, supynės-spyruokliukas).

Burnos ir asmens higienos įgūdžių ugdymo programa

Vaikų dantų ėduonis yra dažniausia dantų liga. Tyrimų duomenimis apie 50 proc. Lietuvos vaikų iki 3 metų amžiaus jau serga ankstyvuoju dantų duoniu. Pažeisti ėduonies net 94 proc. šešiamečių vaikų dantų, o dvylikamečių ir vyresnių – nuo 84 iki 100 proc. Išanalizavus Kretingos rajono mokyklų mokinių sveikatos duomenis, nustatyta, kad net 69 proc. vaikų turi karieso pažeistus dantis. Reguliari ir taisyklinga burnos higiena yra paprastas, pigus ir efektyvus būdas išvengti vaikų dantų ėduonies.

Daugelis mano, kad būti švariam – tai elementarus kasdienio gyvenimo įprotis, kuris išsiugdo savaime. Tačiau įgūdžius reikia formuoti. Įprasta, kad asmens higienos įgūdžiai dažniausiai susiformuoja vaikystėje tėvų, senelių ir mokytojų dėka. Asmens higienos ignoravimas gali atimti iš mūsų galimybę įsidarbinti ar atlikti sėkmingą sandėrį. Švaros stoka gali tapti įvairių ligų priežastimi.

Tikslai:

1. Formuoti ir ugdyti vaikų burnos sveikatos priežiūros įpročius, kad vaikai rūpintųsi savo dantukais ir kuo ilgiau juos išsaugotų sveikus.
2. Formuoti ir ugdyti vaikų asmens higienos, kūno priežiūros ir sveikatos saugos įgūdžius, kad vaikai rūpintųsi savo asmens higiena ir sveikata.

Uždaviniai įgyvendinant Burnos higienos programą;

1. Mokyti vaikus burnos higienos įgūdžių.
2. Suteikti žinių, kas saugo ir stiprina dantukus, o kas jiems kenkia.
3. Pratinti vaikus kasdien tinkamai prižiūrėti dantukus, išugdyti tam tinkamus įgūdžius.
4. Įvertinti vaikų, dalyvaujančių projekte ir turinčių tėvų sutikimus, burnos higienos būklę ir burnos higienos įgūdžius.
5. Tobulinti vaikų burnos higienos įgūdžius pagal gautus vertinimo rezultatus.
6. Pakviesti programoje dalyvauti visų rajono ugdymo įstaigų ikimokyklinių ir pradinių klasių 5–8 metų vaikus.
7. Įsigyti parodomųjų ir mokomųjų priemonių burnos higienos įpročiams formuoti ir pamokyti vaikus naudotis priemonėmis, skirtomis užtikrinti tinkamai burnos higienai.
8. Parengti demonstracinę teorinę medžiagą apie burnos higieną vaikams ir tėveliams.
9. Vykti į ugdymo įstaigas, norinčias dalyvauti šiame projekte, surengti mokomuosius seminarus apie burnos higieną vaikams.

Uždaviniai įgyvendinant Asmens higienos programą:

1. Suteikti žinių, kaip prižiūrėti odą, plaukus, rankas, kojas, nagus ir drabužius bei avalynę.
2. Pratinti vaikus kasdien tinkamai prižiūrėti rankas, išugdyti tam tinkamus įgūdžius.
3. Įvertinti vaikų, dalyvaujančių projekte, rankų plovimosi įgūdžius.
4. Tobulinti vaikų rankų plovimosi įgūdžius pagal gautus vertinimo rezultatus.
5. Pakviesti programoje dalyvauti visų rajono ugdymo įstaigų ikimokyklinių ir pradinių klasių vaikus.
6. Įsigyti parodomųjų ir mokomųjų priemonių asmens higienos įpročiams formuoti ir pamokyti naudotis priemonėmis, skirtomis tinkamai kūno priežiūrai užtikrinti.
7. Parengti demonstracinę teorinę medžiagą apie asmens higieną, kūno priežiūrą bei sveikatos saugą vaikams ir tėveliams.
8. Vykti į ugdymo įstaigas, norinčias dalyvauti šiame projekte, surengti mokomuosius seminarus apie asmens higieną, kūno priežiūrą ir sveikatos saugą.

Streso ir nerimo valdymo mokymai jaunoms šeimoms

Stresas – visuma apsauginių fiziologinių, psichologinių ir elgesio reakcijų, atsirandančių, kai žmogus suvokia harmonijos trūkumą tarp jam taikomų reikalavimų ir jo sugebėjimo tuos reikalavimus patenkinti. Nedidelis stresas mobilizuoja organizmą veikti, o nuolatinis stresas kenkia sveikatai. Stresas gali atsirasti dėl įvairiausių priežasčių: nepalankių veiksnių, traumų poveikio, įtampos. Jį sukelia triukšmas, išgąstis, konfliktai šeimoje ar darbe, kasdieniai rūpesčiai,

nesaugumo pojūtis, socialinės problemos, įtemptas darbas, netektys, skyrybos, nuolatinis skubėjimas.

Dabartiniame pasaulyje stresas tapo didžiausiu pavojum sveikatai. Nevaldomas stresas gali sukelti tokius sveikatos sutrikimus kaip galvos skausmą, nemigą, koncentracijos stoką, sutrikdyti širdies ir kraujagyslių, skrandžio, imuninės sistemų funkcijas ir kt. streso valdymo programos pagalba formuojami asmeniniai streso mažinimo įgūdžiai, mokoma kaip planuoti laiką, atsipalaiduoti. Šios programos dėka galima greitai sumažinti streso sukeltus simptomus kaip nerimas ar nemiga.

Programos tikslas – mokyti atpažinti nerimą ir stresą, ugdyti bei stiprinti jaunų šeimų streso ir nerimo įveikos įgūdžius.

Programos uždaviniai:

1. Supažindinti su streso ir nerimo valdymo nauda sveikatai.
2. Išmokyti dalyvius atlikti savarankiškai veiksmingus streso ir nerimo įveikos pratimus.

Mokymų ciklas būsimiems tėvams

Tinkamas tėvų švietimas nėštumo metu padeda moteriai prisitaikyti prie vykstančių gyvenimo būdo, organizmo anatomiinių ir fiziologinių pokyčių bei yra labai svarbus nėščiosios sveikatos priežiūros veiksnys.

Programos tikslas – būsimiems tėveliams suteikti žinių ir išmokyti įgūdžių pasiruošiant svarbiam gyvenimo etapui - šeimos pagausėjimui ir kūdikio priežiūrai.

1. Formuoti tinkamą tėvystės sampratą.
2. Suteikti žinių sveikatos klausimais organizuojant mokymų ciklą temomis: pasiruošimas gimdymui, fizinis aktyvumas nėštumo metu ir po gimdymo, naujagimio ir kūdikio priežiūra bei higiena, naujagimio ir kūdikio maitinimas, vaikų skiepai ir alergijos.
3. Organizuoti mankštas nėščiosioms.

Maudyklų vandens kokybės stebėseną

Atliekant Kretingos rajone esančių rekreacinių teritorijų maudyklų vandens kokybės tyrimus, siekiama išvengti užkrečiamųjų ligų, plintančių per vandenį, sergamumo, rajono gyventojams ir svečiams yra užtikrinamas saugus poilsis prie vandens.

Programos tikslas – sistemingai stebėti, analizuoti maudyklų vandens kokybę, sudaryti saugias sąlygas žmonių poilsiui prie vandens.

Programos uždaviniai:

1. Nustatyti maudyklų vandens kokybės tyrimo taškus.
2. Sistemingai stebėti ir analizuoti maudyklų vandens mikrobiologinę taršą.
3. Nuolat informuoti gyventojus apie maudyklų vandens kokybę.
4. Pablogėjus atvirų vandens telkinių vandens kokybei, laiku informuoti rajono gyventojus ir seniūnijas, kad būtų sumažinta susirgimų rizika.
5. Nurodyti seniūnijoms, kurių administruojamoje teritorijoje yra maudykla, prižiūrėti paplūdimio teritoriją maudykosi sezono metu.

Jautrių vietų akustiniam triukšmui stebėseną

Programos tikslas – stebėti triukšmo lygį paskelbtose triukšmo prevencijos ir tyliosiose zonose ir kitose jautriose triukšmui vietose.

Uždaviniai:

1. Stebėti triukšmo lygį jautriose aplinkos triukšmui teritorijose, kurios yra paskelbtos triukšmo prevencijos ir tyliosios zonos.
2. Atsižvelgti į rajono gyventojų prašymus ir nusiskundimus dėl padidėjusio triukšmo lygio, prireikus daryti tyrimus.
3. Vertinti atliktus tyrimus ir spręsti, kuriose viršnorminio triukšmo zonose būtina numatyti

triukšmo mažinimo priemonės.

Suaugusiųjų fizinio aktyvumo skatinimo programa

Fizinis aktyvumas, sveikata ir gyvenimo kokybė yra glaudžiai susiję. Reguliari fizinė veikla gali padėti žmogui išvengti kai kurių ligų (širdies ir kraujagyslių sistemos, diabeto, kai kurių rūšių vėžio, depresijos) arba jas pavėlinti. PSO rekomendacijomis suaugusiam žmogui rekomenduojama aktyviai judėti ne mažiau kaip 30 minučių, norint palaikyti bendrą organizmo judrumą. Fizinis aktyvumas padeda išlaikyti optimalią kūno masę.

Tikslai:

1. Suteikti Kretingos rajono bendruomenei žinių apie fizinio aktyvumo sveikatinimo naudą žmogaus organizmui ir jo teikiamas galimybes pagerinti gyvenimo kokybę mažinant su fiziniu pasyvumu susijusių ligų plitimą.
2. Organizuoti Kretingos rajono suaugusiems gyventojams fizinio aktyvumo skatinimo renginius: įvairias mankštas gamtoje ir patalpose.

Uždaviniai:

1. Rengti šiaurietiško vaikščiojimo technikos mokymus pradedantiesiems.
2. Organizuoti šiaurietiško vaikščiojimo technikos tobulinimo mokymus jau pradėjusiems ir turintiems įgūdžių.
3. Rengti įvairias mankštas suaugusiesiems ir šeimoms.

Prevencijos prieš erkių sukeltas ligas programa

Tikslas – paskiepyti visus Kretingos rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos darbuotojus vakcinomis nuo erkinio encefalito.

Uždaviniai:

1. Supažindinti darbuotojus su erkių sukeltomis ligomis ir skiepų nauda.
2. Paskiepyti tam neprieštaraujančius darbuotojus.

Esama situacija. Ugniagesiai, atlikdami savo tiesiogines funkcijas, gesina pievas, vienkiemius, pamiškes, ražienas, kur yra didelė erkių populiacija. Efektyviausia priemonė nuo erkinio encefalito – skiepai.

Sveikatai žalingos elgsenos prevencija

Tikslas – ištirti Kretingos rajono savivaldybės švietimo ugdymo įstaigų vidaus aplinką dėl narkotinių medžiagų vartojimo, stabdyti ir mažinti neteisėtą narkotinių medžiagų plitimą, stiprinant asmens ir visuomenės švietimą, sveikatą ir saugumą.

Uždaviniai:

1. Paruošti ir išplatinti informaciją moksleivių tėvams ir (ar) globėjams apie tai, kaip atpažinti narkotinių medžiagų pavartojusį asmenį.
2. Įsigyti narkotinių medžiagų aptikimo testus.
3. Atlikti ugdymo įstaigos vidaus aplinkos tyrimą dėl narkotinių medžiagų plitimo.
4. Apie gautus rezultatus informuoti Kretingos rajono savivaldybės administraciją bei tirtos ugdymo įstaigos vadovą.

Aplinkos testai – tai metodai, kurių pagalba galima aptikti narkotinių medžiagų pėdsakus tiriamoje aplinkoje. Tokios narkotinės medžiagos kaip susmulkintos kanapių dalys, heroino, kokaino, amfetamino, metamfetamino milteliai pagal savo kilmę ir formą, išorės požymius yra birios, lengvai pasiskleidžiančios aplinkoje, todėl šių medžiagų mikrodalelės gali patekti ant įvairių objektų paviršių. Programos metu mokiniams bus suteikta naudinga informacija apie narkotines medžiagas, jų poveikį augančiam organizmui, mokinių tėvams ir (ar) globėjams bus

suteikta informacija kaip atpažinti narkotikų pavartojusį vaiką. Atliekami narkotikų aplinkos testai, kurie leis nustatyti, ar konkrečioje mokyklos aplinkoje vartojami narkotikai.

1.1.2.4 Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimas. Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 13 straipsnio 6 dalimi yra numatyta, kad savivaldybių tarybos nustato savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones. Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2018 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. T2-301 „Dėl pritarimo jungtinės veiklos sutarčiai“ buvo pritarta projekto „Triukšmo mažinimo priemonių geležinkeliuose įrengimas. II etapas“ įgyvendinimui, kurio vykdytojas būtų AB „Lietuvos geležinkeliai“, o partneris – Kretingos rajono savivaldybės administracija. Projektas bus įgyvendinamas pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ Nr. 06.2.1-TID-V-509 priemonę „Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas geležinkeliuose“. Jo metu Kretingos miesto teritorijoje būtų įrengtos triukšmą mažinančios priemonės – triukšmo mažinimo sienutės. Bendra projekto vertė apie 2,52 mln. Eur, iš jų iš savivaldybės biudžeto lėšų būtų prisidedama apie 189,0 tūkst. Eur (ne mažiau kaip 7,5 proc. visos projekto vertės).

1.1.2.6 Programos sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui gerinti įgyvendinimas. Paramos Kretingos rajono savivaldybės gyventojams teikiamų visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui ir kokybei gerinti skyrimo tvarkos aprašas patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T2-307 „Dėl paramos Kretingos rajono savivaldybės gyventojams teikiamų visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui ir kokybei gerinti skyrimo tvarkos aprašo tvirtinimo“.

1.1.3 uždavinys. Ugdyti visuomenės sveikatos kultūrą.

Uždaviniui įgyvendinti numatytos dvi priemonės, abi jas vykdys BĮ Visuomenės sveikatos biuras.

1.1.3.1 Visuomenės sveikatos stebėsenos ir stiprinimo užtikrinimas. Valstybinė (valstybės perduota savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcija – visuomenės sveikatos stiprinimas ir visuomenės sveikatos stebėseną.

1.1.3.3 Mokinių visuomenės sveikatos priežiūros mokyklose užtikrinimas. Valstybinė (valstybės perduota savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcija – visuomenės sveikatos priežiūros savivaldybės teritorijoje esančiuose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdymų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas užtikrinimas

Programos tikslas	2.1 Sudaryti palankias sąlygas visuomeninių organizacijų veiklai
--------------------------	--

2.1.2 uždavinys. Finansuoti visuomeninių organizacijų projektus

2.1.2.3 Studijų rėmimo programa. Programa skirta daliniam medicinos krypties rezidentų studijų apmokėjimui. 2019 m. II pusmetį numatoma pasirašyti sutartį su 2 gydytojais rezidentais (trūkstamos specialybės gydytojais).

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Programos įgyvendinimas padės suformuoti aktyvų visuomenės požiūrį į sveikatą, leis išsiaiškinti rizikos veiksnius ir apsaugoti gyventojų sveikatą nuo nepalankių aplinkos veiksnių poveikio, sumažinti gyventojų sergamumą.

Galimi programos finansavimo variantai:

Kretingos rajono savivaldybės biudžeto lėšos, Valstybės biudžeto deleguotos lėšos

Kretingos rajono savivaldybės 2014–2020 metų plėtros plano dalys, susijusios su

vykdoma programa:

1.3.2 uždavinys. Savalaikės ir šiuolaikiškos sveikatos priežiūros užtikrinimas.

Susiję Lietuvos Respublikos ir savivaldybės teisės aktai:

Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymas, Kretingos rajono savivaldybės 2014–2020 m. plėtros planas.
